IZVEDBENA UREDBA KOMISIJE (EU) 2020/133

z dne 30. januarja 2020

o odstopanju od Izvedbene uredbe (EU) 2016/1150 o določitvi pravil za uporabo Uredbe (EU) št. 1308/2013 Evropskega parlamenta in Sveta glede nacionalnih podpornih programov v vinskem sektorju

EVROPSKA KOMISIJA JE –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije,

ob upoštevanju Uredbe (EU) št. 1308/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. decembra 2013 o vzpostavitvi skupne ureditve trgov kmetijskih proizvodov in razveljavitvi uredb Sveta (EGS) št. 922/72, (EGS) št. 234/79, (ES) št. 1037/2001 in (ES) št. 1234/2007 ([1]) ter zlasti člena 54(a) Uredbe,

ob upoštevanju naslednjega:

(1) 2. oktobra 2019 je Svetovna trgovinska organizacija (STO) izdala arbitražno odločbo v zadevi Evropske skupnosti in nekatere države članice – Ukrepi, ki vplivajo na trgovino z velikimi civilnimi zrakoplovi, WT/DS316/ARB. Arbitražna odločba Združenim državam Amerike (ZDA) je dala pravico, da v odziv na subvencije Unije Airbusu zahtevajo odobritev uvedbe protiukrepov v višini največ 7,5 milijarde USD letno. 18. oktobra 2019 so ZDA uvedle uvozno dajatev v višini 25 % *ad valorem* na različne proizvode, med drugim na mirna vina, ki jih v ZDA izvažajo Nemčija, Španija, Francija in Združeno kraljestvo. Ta izjemna, nepravična in nepredvidena situacija ima resne škodljive učinke na svetovno trgovino z vsemi vini Unije. ZDA so zagrozile tudi z uvedbo uvoznih dajatev v višini 100 % *ad valorem* na francoska peneča vina v odziv na francoski davek na digitalne storitve (GAFA).

(2) Uvozne dajatve, ki jih so jih uvedle ZDA, imajo neposredne in resne učinke na trgovino z vini Unije na trgu ZDA, ki je tako po vrednosti kot količini največji izvozni trg Unije za kmetijske proizvode, zlasti za vino. Leta 2018 je bilo v ZDA izvoženih skupno 6,5 milijona hektolitrov vin Unije v vrednosti 4 milijarde EUR. Izvoz vin Unije v ZDA običajno predstavlja med 30 in 40 % celotne vrednosti izvoza vin Unije.

(3) Višje uvozne dajatve, ki so jih uvedle ZDA, imajo škodljive učinke za vsa vina Unije in ne samo za mirna vina s poreklom iz štirih držav članic, za katere veljajo navedene uvozne dajatve. Posledično negativno vplivajo na ugled in trgovino z vsemi vini Unije, prisotnimi na trgu ZDA. Ugled vina ne temelji samo na njegovi kakovosti, temveč tudi na njegovi ceni ter občutenim razmerjem med njima. To zlasti velja za vina v nižjem in srednjem cenovnem razredu, na katera ima 25-odstotna uvozna dajatev v absolutnem smislu večji učinek kot na dražja vina, saj slednja kupujejo poznavalci, ki jih višja cena ne odvrne od nakupa. Vina Unije na trgu ZDA konkurirajo vinom s poreklom od drugod, na primer iz Južne Amerike, Avstralije ali Južne Afrike. Zaradi tako ostre in močne konkurence je občutenje splošnih cenovnih ravni zelo pomembno. Če se potrošnik zaveda, da je cena vin s poreklom iz nekaterih držav Unije višja zaradi višje uvozne dajatve, bo to negativno vplivalo na splošno občutenje cenovne ravni vin Unije in s tem povpraševanje potrošnikov preusmerilo na izdelke s poreklom od drugod. Glede na nastale tržne razmere in zmanjšanje skupnega prihodka za proizvajalce je upravičeno sprejeti takojšnje ukrepe za odpravo učinkov uvoznih dajatev, ki bi zajemali vsa vina s poreklom iz vseh držav članic in ne le iz tistih, ki jih uvozne dajatve neposredno zadevajo.

(4) Ureditev uvoznih dajatev, ki so jo uvedle ZDA, z vidika stabilnosti trga ni osamljen nacionalni ukrep, katerega učinki bi bili omejeni na trgovino z ZDA. Svetovni trg vina je globalen trg, na katerem imajo posamični ukrepi pomembnih gospodarskih akterjev, kot so ZDA, daljnosežne posledice za celotno mednarodno trgovino z vinom. Vsaka negativna sprememba razmer na pomembnem ciljnem trgu za vina Unije, kot so ZDA, neizogibno vpliva tudi na druge trge, saj je treba proizvode, ki jih zaradi previsoke cene ni mogoče prodati v ZDA, preusmeriti drugam.

([1]) UL L 347, 20.12.2013, str. 671.

Potrošniki na teh drugih trgih se zavedajo spremenjenih tržnih razmer, zato bodo izvajali dodaten pritisk na cene in bo konkurenca še veliko ostrejša kot običajno. Sedanje uvozne dajatve, ki jih nalagajo ZDA, bodo zato verjetno povzročile stagnacijo izvoza vin Unije po vsem svetu. Poročila iz vinskega sektorja kažejo, da je bila že preklicana znatna količina naročil francoskih vin na trg ZDA.

(5) Razmere na trgu vina v Uniji so se v letu 2019 stalno slabšale, zato so zaloge vina na najvišji ravni po letu 2009. Do tega je prišlo predvsem zaradi kombinacije rekordnega pridelka v letu 2018 in zmanjšanja porabe vina v Uniji. Če se vina, na katere vplivajo uvozne dajatve, ki so jih uvedle ZDA, ne prodajo na izvoznih trgih zunaj Unije, se bo stanje na trgu Unije še poslabšalo. Situacija je še resnejša tudi zaradi časovne umestitve začetka uporabe uvoznih tarifnih kvot. Te so se namreč začele uporabljati z 18. oktobrom 2019, kar je bilo točno sredi lanskega obdobja trgatve in proizvodnje vina ter tik pred prazniki ob koncu leta, ki sta za vinski sektor Unije med najpomembnejšimi prodajnimi okni v letu. Zato je treba sprejeti takojšnje ukrepe za rešitev nastale situacije.

(6) Med podpornimi ukrepi v vinskem sektorju iz člena 43 Uredbe (EU) št. 1308/2013 je le ukrep promocije iz člena 45 (1)(b) navedene uredbe neposredno namenjen za promocijo vina v tretjih državah, da bi se povečala njihova konkurenčnost. Ta ukrep promocije se je v zadnjih letih izkazal kot zelo učinkovit pri osvajanju trgov tretjih držav in konsolidaciji na njih. S krepitvijo ugleda vin Unije in ozaveščanjem o njihovi kakovosti se je izkazal tudi za najučinkovitejše orodje za podporo vinom Unije na trgih tretjih držav. Mednarodni trg vina je globalen trg in vsaka promocijska dejavnost za vina Unije na trgih tretjih držav koristi vsem vinom Unije. Odpira priložnosti tistim, ki bodo nato vstopili na zadevni trg z drugimi vini Unije. Posamezne promocije imajo „multiplikacijski“ učinek na prodajo, saj zajemajo celotne nabore vin ali celotne vinorodne regije in ne samo posamezne znamke ali vrste vina. Zato je bistveno nadaljevati, začeti in okrepiti promocijske dejavnosti na vseh trgih, da se najdejo prodajne možnosti za vina, ki se ne bodo prodala na trgu ZDA, ter da se ohrani ugled vin Unije na teh drugih trgih in odbijejo pritiski na cene.

(7) V pomoč izvajalcem pri odzivanju na trenutne izjemne okoliščine na izvoznih trgih po vsem svetu po uvedbi ureditve uvoznih dajatev ZDA in za odpravo te nepredvidene in negotove situacije je zato ustrezno, da se omogoči dodatna prožnost pri izvajanju ukrepa promocije v skladu s členom 45(1)(b) Uredbe (EU) št. 1308/2013 z odstopanjem od nekaterih določb iz Izvedbene uredbe Komisije (EU) 2016/1150 ([2]).

(8) Člen 2(1) Izvedbene uredbe (EU) 2016/1150 določa, da se spremembe podpornih programov, ki se uporabljajo, in kot so navedene v členu 41(5) Uredbe (EU) št. 1308/2013, ne predložijo več kot dvakrat v proračunskem letu. Da bi države članice lahko hitro prilagodile svoje nacionalne podporne programe in zagotovile pravno varnost za izvajanje navedenih sprememb, je primerno omogočiti, da se take spremembe lahko predložijo več kot dvakrat v proračunsko leto. Države članice bi morale imeti možnost, da se hitro odzovejo na te izjemne okoliščine in predložijo spremembe ukrepa promocije, takoj ko menijo, da so potrebne. S tako prožnostjo bi lahko države članice čim bolj izboljšale že sprejete ukrepe, povečale število razpisov in se pogosteje prilagodile razmeram na trgu. Tudi državam članicam, ki niso vključile ukrepa promocije v svoje nacionalne podporne programe, bi ta prožnost omogočila, da ga vključijo takoj ob začetku veljavnosti te uredbe, namesto da bi morale počakati na naslednji rok za spremembe. S to večjo prožnostjo za ukrep promocije bi imeli izvajalci, vključno z novinci, več možnosti, da vložijo vloge za podporo pri promociji. Namen tega je pomagati vinskemu sektorju in zagotoviti prožnost, ki je potrebna za iskanje novih prodajnih možnosti na mednarodnih trgih zunaj ZDA.

(9) Zato je potrebno odstopanje od člena 2(1) Izvedbene uredbe (EU) 2016/1150.

(10) Ukrepi iz te uredbe so v skladu z mnenjem Odbora za skupno ureditev kmetijskih trgov –

([2]) Izvedbena uredba Komisije (EU) 2016/1150 z dne 15. aprila 2016 o določitvi pravil za uporabo Uredbe (EU) št. 1308/2013 Evropskega parlamenta in Sveta glede nacionalnih podpornih programov v vinskem sektorju (UL L 190, 15.7.2016, str. 23).

SPREJELA NASLEDNJO UREDBO:

Člen 1

Kategorije zajetih proizvodov

Ta uredba se uporablja za promocijo vina v smislu točk 1 do 9, 15 in 16 dela II Priloge VII k Uredbi (EU) št. 1308/2013.

Člen 2

Spremembe podpornih programov

Z odstopanjem od člena 2(1) Izvedbene uredbe (EU) 2016/1150 lahko države članice v danem proračunskem letu, kadar je potrebno, vnesejo spremembe v svoje nacionalne podporne programe v vinskem sektorju v zvezi z ukrepom promocije iz člena 45(1)(b) Uredbe (EU) št. 1308/2013.

Člen 3

Začetek veljavnosti

Ta uredba začne veljati tretji dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

Ta uredba je v celoti zavezujoča in se neposredno uporablja v vseh državah članicah.

V Bruslju, 30. januarja 2020

Za Komisijo
Predsednica
Ursula VON DER LEYEN